

§ 6**Motion (2015:12) om tiggeriförbud, ändring av stadens allmänna ordningsföreskrifter****Svar på remiss från kommunstyrelsen**

Dnr 1.7.1-186/2015

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Socialnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen.

Ärendet

Sverigedemokraterna yrkar i sin motion att kommunfullmäktige beslutar att i stadens allmänna ordningsföreskrifter 14 § inta ett allmänt förbud mot tiggeri samt att sociala myndigheter i kommunen inte ska bevilja medel, livsmedel, bohag eller på annat sätt understödja förekommande tiggeri hos hitresta EU-medborgare.

Förvaltningen avstyrker motionärernas förslag att införa ett förbud mot tiggeri i stadens allmänna lokala ordningsföreskrifter. Att kriminalisera fattigdom är enligt förvaltningens uppfattning ingen lösning på de fattiga EU-medborgarnas situation.

Socialtjänstlagen ger kommunerna ansvar och möjlighet att ta det yttersta ansvaret för de människor som vistas i kommunen. Det innebär ansvar för att lindra nöd för människor i utsatta situationer.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 30 juli 2015.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens. Ordföranden finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Ordföranden Ewa Larsson m.fl. (MP), ledamoten Rana Carlstedt m.fl. (S), ledamoten Alexandra Mattsson Åkerström (V) och

ledamoten Anna Rantala Bonnier (FI) lämnar följande särskilda uttalande.

Vi anser inte att någon människa ska behöva tigga för sin överlevnad. Att kriminalisera utsatta människors försök att försörja sina familjer kommer inte ta någon ur fattigdom. Att anta lokala ordningsföreskrifter för att förbjuda tiggeri medför inte bara långtgående inskränkningar av den enskildes frihet utan strider även mot intentionerna i Sveriges folkrättsliga åtaganden.

Sverige har ratificerat FN:s konvention om ekonomiska, sociala och kulturella (ESK) rättigheter och har därmed en skyldighet att respektera, skydda och främja de rättigheter som återfinns i konventionen. Enligt Maastrichtriktlinjerna som klarlägger fastställandet av brott mot ESK-rättigheterna strider det mot konventionen att kriminalisera utsatthet. Ett exempel som ges i riktlinjerna är att kriminaliserande av hemlöshet innebär en överträdelse av konventionen.

Sverige och Stockholm har ett ansvar för de utsatta EU-medborgare som vistas i vår stad och befinner sig i nöd. Att anta lokala ordningsföreskrifter för att förbjuda tiggeri löser inte några problem för den här gruppen utan gör istället utsatta människor än mer utsatta.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Andrea Ström m.fl. (M) lämnar följande särskilda uttalande.

Stockholms stad har precis som många andra kommuner runt om i Sverige mött en allt mer växande utmaning med fattiga EU-medborgare som söker sig hit för att under en tid få ihop pengar, ofta genom att tigga. Frågan är komplex ur flera dimensioner och lösningen är inte svart eller vit, så som Sverigedemokraterna försöker att framställa den och som deras motion vittnar om. Att förbjuda tiggeriet skulle inte lösa de utmaningar staden möter idag.

De lokala ordningsföreskrifterna i kombination med Sveriges rikes lag möter idag de allra flesta utmaningar som finns, men samtidigt ser vi en utmaning i att gällande regelverk inte följs. Utgångspunkten är att Svensk lag gäller lika för alla. Vi vill se ett ökat agerande och samverkan mellan polis, kommun och andra berörda aktörer för att upprätthålla den lagstiftning som finns samtidigt som vi vill ge kommunerna rätt verktyg att själva kunna

upprätthålla stadens ordningsföreskrifter. Polisen måste ta sitt ansvar samtidigt som det måste finnas ett tydligt politiskt mandat, både lokal och nationell nivå, att agera både för att förebygga olagliga bosättningar, nedskräpning och säkerställa att ingen människa utnyttjas eller utsätts för brott.

Både Moderaterna och Kristdemokraterna har arbetat aktivt för att finna en lösning på de utmaningar som vi ser, både ur ett kortsiktigt perspektiv med konkreta insatser här i Stockholms stad men framförallt ur ett långsiktigt perspektiv för att uppnå en förändring i EU-medborgarnas hemländer. Vår välkomnar att såväl vänsterstyret i Stockholms stad som den S och MP ledda regeringen allt mer arbetar efter vår linje i frågan. Men det krävs fortfarande att mer görs för att vi ska nå en lösning. Sveriges kommuner måste ges stöd och hjälp i att hantera den allt mer växande utmaning vi ser idag. En storstad som Stockholm har helt andra förutsättningar och möjligheter att själva agera än mindre kommuner i landet samtidigt som det är viktigt att alla Sveriges kommuner agerar lika, vilket inte är fallet idag.

Särskilt uttalande

Ledamoten Isabel Smedberg Palmqvist m.fl. (FP) lämnar följande särskilda uttalande.

Stockholms stads offentliga utrymmen tillhör alla. De inskränkningar som lagar och lokala ordningsregler lägger på hur dessa utrymmen kan användas påverkar också oss alla. Detta gäller även förslaget om ett eventuellt tiggeriförbud.

Den diskriminering och utsatthet som södra Europas romer och andra marginaliserade grupper lever under har de senaste åren blivit plågsamt uppenbar för stockholmarna. Vi har full förståelse för att många stockholmare upplever obehag vid att möta fattigdomen på nära håll.

Men att förbjuda människor, såväl personer med sin hemvist i Stockholm som annorstädes, att be om pengar är dock en åtgärd som varken är effektiv eller proportionerlig. Som förvaltningen anför är det ingen lösning att kriminalisera fattigdom. Vi möter situationen genom akuta insatser i Stockholm och genom att på olika plan agera för att nå förändring i hemländerna.

Om vi förbjuder tiggeri är risken att vi ger oss ut på ett sluttande plan där alla beteenden och verksamheter i det offentliga rummet som i vissas ögon framstår som obehagliga eller anstötliga ska

förbjudas. I förlängningen är detta oförenligt med ett fritt samhälle.

Precis som motionärerna själva antyder riskerar ett förbud mot tiggeri dessutom att stå i strid med ordningslagen. Det av motionärerna omnämnda tiggeriförbudet i Sala kommun upphävdes av Länsstyrelsen i Västmanlands län just av den anledningen att det ansågs innebära ett onödigt tvång mot allmänheten och även i övrigt en för långtgående inskränkning i den enskildes frihet.

Motionärerna yrkar också på att Stockholms stad inte ska ”bevilja medel, livsmedel, bohag eller på annat sätt understödja förekommande tiggeri hos hitresta EU-medborgare”.

Stockholms stad ska fortsätta ta det yttersta ansvar som åligger staden enligt socialtjänstlagen. Ett kategoriskt förbud mot att bevilja alla former av hjälpinsatser till utsatta personer, på det sätt motionärerna verkar föreslå, innebär sannolikt ett lagbrott.

Stockholms stad har under den senaste mandatperioden tagit ett socialt ansvar som har gått utöver vad staden är ålagd att göra enligt socialtjänstlagen. Vi ska fortsätta ta det ansvaret, men samtidigt vara klara över att Stockholms stad inte kan tillhandahålla någon långsiktig lösning på de utsatta EU-medborgarnas situation. En sådan lösning kan endast skapas i hemländerna.

Ersättaryttrande

Ersättaren Sofia Modigh (KD) lämnar ersättaryttrande enligt följande. Jag ansluter mig till vice ordföranden Andrea Ström m.fl. (M) särskilda uttalande.